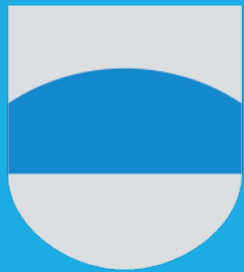

**SOT
KA
MO.fi**

SOTKAMO

Visio:

*“Hyvinvointi edellä huomiseen
lasten ja nuorten oikeuksia toteuttaen”*

UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -malli

UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -malli auttaa kuntia tekemään lasten hyvinvoinnin kannalta oikeita ratkaisuja lasten arjen palveluissa ja kunnan hallinnossa.

Malli auttaa kuntia edistämään erityisesti heikoimmassa asemassa olevien lasten oikeuksia. Malli perustuu YK:n lapsen oikeuksien sopimukseen.

Jo 59 kuntaa kehittää lapsiystävällisyyttään UNICEFin tuella. Lapsiystävällinen kunta -malli tavoittaa 55 prosenttia Suomessa asuvista lapsista.

Sotkamon kunta mukaan UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -malliin

Sotkamon kunnanhallitus päätti hakea mukaan UNICEFin Lapsiystävällinen kunta –malliin loppuvuodesta 2020 (Kunnanhallituksen kokous 24.11.2020/§ 204). Suomen UNICEF hyväksyi Sotkamon mukaan malliin helmikuussa 2021.

Kunta sitoutui mallin pääperiaatteisiin ja työvaiheisiin, joita varten laadittiin yhteistyösopimus.

Kuntaan valittiin koordinaattori ja perustettiin koordinaatioryhmä,
joiden tehtävänä oli suunnitella, seurata ja arvioida LYK-toimintaa kunnassamme.

Lapsiystävällinen kunta –mallin työvaiheet

Toiminta suunnitelma

Kausi 2022-2023

Alkuvuodesta 2022 valmistuneen nykytilan kartoituksen tulosten perusteella valittiin tavoitteet:

- lapsivaikutusten arvioinnin (LAVA) käyttöönotto,
- kunnan viranhaltijoiden, työntekijöiden, luottamushenkilöiden ja keskeisten sidosryhmien perehdyttäminen lapsen oikeuksiin,
- lasten kannalta keskeisten asiakirjojen ja suunnitelmien päivitys,
- lasten- ja nuorten tunne- ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen sekä
- lasten ja nuorten osallisuuden vahvistaminen.

Lapsiystävällinen kunta -tunnustus

☉ Sotkamo sai UNICEFin arvostetun Lapsiystävällinen kunta – tunnustuksen (23.5.2024)

Sotkamon kunnalle on ensimmäisenä Kainuun kuntana myönnetty UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen tekemästä työstä lapsen oikeuksien ja lasten hyvinvoinnin edistämiseksi. UNICEF on arvioinut, että kunnan Lapsiystävällinen kunta -työ on edennyt asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Kunta sitoutuu jatkamaan Lapsiystävällinen kunta -työtä mallin pääperiaatteiden, työvaiheiden ja ohjeistusten mukaisesti myös tunnustuksen myöntämisen jälkeen.

Toiminta- suunnitelma

Sotkamon LYK-toimintasuunnitelma vuosille 2025-2026

Keväällä 2024 tehdyn nykytilan kartoituksen tulosten perusteella laadittiin kuntaan uusi toimintasuunnitelma vuosille 2025-2026, joka pitää sisällään Lapsisystävällinen kunta –kehittämistyön tavoitteet ja toimenpiteet.

Tavoitteet määräytyvät nykytilan kartoituksen pohjalta. Lasten ja nuorten näkemykset tulee ottaa tavoitteiden ja toimenpiteiden määrittelyssä vahvasti huomioon.

Toimintasuunnitelma vuosille 2025-2026

Tavoite 1

Kunnan viestintä edistää lapsen oikeuksien näkymistä ja toteutumista.

Toimenpiteinä kunnan LYK- viestintä- ja perehdytysuunnitelmat päivitetään. Tavoitteena on lisätä tietoisuutta Lapsiystävällinen kunta – mallista ja sen tavoitteista, vahvistaa lasten ja nuorten osallisuutta sekä edistää lapsen oikeuksien näkymistä ja toteutumista kunnassamme.

Tavoite 2

Kunnan toiminnan suunnittelussa huomioidaan haavoittuvassa asemassa ja syrjinnän vaarassa olevien lasten ja perheiden näkökulma.

Toimenpiteinä määritellään ja tunnistetaan kunnan alueella haavoittuvimmissa asemassa ja syrjinnän vaarassa olevat lapset ja perheet sekä arvioidaan nykytilanne toimialakohtaisesti. Näiden pohjalta laaditaan kehittämissuunnitelma.

Tavoite 3

Kunnan (lapsi- ja perhe)palvelut tarjoavat tukea vanhemmuuteen.

Osallistutaan prosessiin, jossa valitaan vanhemmuutta tukeva toimintamalli Kainuuseen ja edistetään toimintamallin käyttöä Sotkamossa. Valittuun toimintamalliin liittyen järjestetään koulutuksia kunnan henkilöstölle.

Päivitetään varhaisen tuen sekä oppimisen ja koulunkäynnin tuen käsikirjat huomioiden huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö ja vanhemmuuden tukeminen arjen kohtaamisissa.

Toimintasuunnitelma vuosille 2025-2026

Tavoite 4

Nuorten päihteiden käyttöön puuttuminen sekä ennaltaehkäisevän ja korvaavan päihdetyön edistäminen.

Nykytilan kartoituksessa lasten ja nuorten kuulemisessa esiin nousset huomio. Lasten parlamentin valitsema tavoite.

Toimenpiteinä lapsille ja nuorille suunnattujen ehkäisevän päihdetyön tapahtumien järjestäminen, lapsille ja nuorille suunnattu julistekilpailu sekä lasten ja nuorten ehkäisevään päihdetyöhön liittyvän toimintamallin kuvaaminen opiskeluhuoltosuunnitelmassa ja perusopetuksen hyvinvoinnin vuosikellossa.

Tavoite 5

Nuorten mielenterveysongelmiin puuttuminen ja ennaltaehkäisevän työn kehittäminen.

Nykytilan kartoituksessa lasten ja nuorten kuulemisessa esiin nousset huomio. Nuorisovaltuuston valitsema tavoite.

Toimenpiteinä lapsille ja nuorille suunnattujen mielenterveyspalveluiden kartoittaminen, Omahelpperi.fi -palvelun käyttöönotto ja markkinointi sekä tarkan ja ajankohtaisen tiedon saattaminen lasten ja nuorten tietoon olemassa olevista palveluista.

Vuosikello 2025

Syksy

- Varhaiskasvatuksen tuen sekä oppimisen ja koulun käynnin tuen käsikirjojen päivitys alkaa
- Viestintäsuunnitelman mukaiset toimenpiteet
- Kansalaisopiston koulutussarja lapsiystävällisyydestä
- Henkilöstön ja uusien valtuutettujen koulutukset (Unicefin webinaarit)
- Nuorten mielenterveyspalveluiden kartoittaminen (yhteistyö KAMKin kanssa)
- Kunnan uusien työntekijöiden perehdytys lapsen oikeuksiin ja kunnan LYK-malliin

Talvi

- Toimintasuunnitelman esittely mm. lautakunnissa, kunnanvaltuustossa, nuorisovaltuustossa ja lasten parlamentissa
- Viestintäsuunnitelman mukaiset toimenpiteet
- Kunnan uusien työntekijöiden perehdytys lapsen oikeuksiin ja kunnan LYK-malliin

Kesä

- Viestintäsuunnitelman mukaiset toimenpiteet
- Kunnan uusien työntekijöiden perehdytys lapsen oikeuksiin ja kunnan LYK-malliin

Kevät

- Haavoittuvassa asemassa olevien määrittäminen ja tunnistaminen käynnistetään
- Ehkäisevän päihdetyön tapahtumien suunnittelu alkaa
- Viestintäsuunnitelman mukaiset toimenpiteet
- Koordinaatioryhmän kokous
- Kunnan uusien työntekijöiden perehdytys lapsen oikeuksiin ja kunnan LYK-malliin

Yhteys- ja lisätietoja

Janne Huotari

LYK-kuntakoordinaattori/rehtori

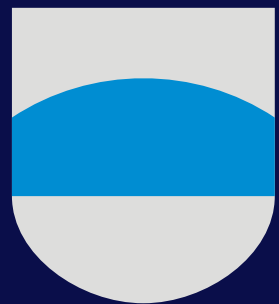
p. 044 750 2276

S-posti janne.huotari@sotkamo.fi

Sotkamo – Lapsiystävällinen kunta

- Kunnan LYK-kotisivut
sotkamo.fi/lapsiystavallinenkunta
- LYK-kuntakoordinaattorin blogi
sotkamo.fi/lapsiystavallinenkunta_blogi
- Sotkamon lasten ja nuorten uutiset
[Dreambroker -kanavalla](#)

**SOT
KA
MO**.fi

Sotkamon kunta
Markkinatie 1
88600 Sotkamo
Vaihde (08) 615 5811
kirjaamo@sotkamo.fi

